

Lausunnonantajana
Oy Hartwall Ab
0213454-7
Hiomotie 32
00380 Helsinki

Lausuntopyynnön diaarinumero: VN/1752/2025
25.3.2026

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle EU:n pakkaus- ja pakkausjäteasetuksen täydentämistä koskevaksi lainsäädännöksi

Ympäristöministeriö on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi jätelain ja verkon välityspalveluiden valvonnasta annetun lain muuttamiseksi (VN/1752/2025). Oy Hartwall Ab kiittää mahdollisuudesta lausua kyseistä hallituksen esitystä ja antaa seuraavat lausuntonsa ehdotuksista uusiksi jätelain 52 §:ksi ja 61 §:ksi.

Ehdotus uudeksi jätelain 52 §:ksi

Ehdotus uudeksi jätelain 52 §:ksi on seuraava: ”52 § Pakkausten tuottajayhteisön on osoitettava jätteen synnyn vähentämistä ja ehkäisemistä koskeviin toimiin rahoitus, joka vastaa enintään viittä prosenttia sen jäseniltä perimistä maksuista. Mainittua rahoitusta koskevaa maksua ei saa periä uudelleenkäytettävien pakkausten osalta. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tuottajayhteisön osoittaman rahoituksen määrästä.”

Jätelain 52 §:n luonnoksessa tuottajayhteisöille annettaisiin mahdollisuus määritellä, kuinka paljon ne kohdentavat varoja jätteen synnyn ehkäisyyn ja vähentämiseen, ellei valtioneuvoston asetuksella myöhemmin anneta tarkempaa ohjausta. Pidämme tätä suunniteltua harkintavaltaa tuottajayhteisöille perusteltuna ja korostamme, että samantasoinen päätösvalta tulee ulottaa myös juomapakkausten palautusjärjestelmien ylläpitäjiin.

Huomautamme kuitenkin, että lakiesitykseen sisältyvä vaatimus ohjata 5 % jäsenmaksuista ehkäiseviin toimiin merkitsisi esimerkiksi Suomen juomapakkausten kierrätysjärjestelmän osalta noin kahden miljoonan euron rahoitusta tarkoituksiin, joita ei ole tarkemmin määritelty.

Oy Hartwall Ab katsoo, että rahoituksen määräytymisessä tulisi ottaa huomioon nimenomaan palautusjärjestelmän ylläpitäjän ilmoittamat keräysmäärät. Prosentuaalisen osuuden tulisi kohdistua yksinomaan niihin pakkauksiin, jotka eivät palaudu järjestelmän kautta, sillä järjestelmään palautettu pakkaus jo itsessään vähentää jätteen määrää ja edistää kierrätystä. Määrittelyssä ei tulisi huomioida siten yksin kaikkia jäseniltä perittyjä maksuja. Onnistuneesta kierrätyksestä ei tulisi käytännössä rangaista sisällyttämällä sitä maksuosuuden perusteisiin.

Oy Hartwall Ab katsoo myös, ettei asetusta tulisi antaa ennen kuin jäsenvaltioilta ja komissiolta saadaan tarkempia linjauksia ja ohjeistusta on saatavilla tämän kiinteän prosenttiosuuden tarpeellisuudesta.

Lisäksi on epäselvää, miten esitetyt ehkäisytimet soveltuisivat osaksi Suomessa toimivan juomapakkausten kierrätysjärjestelmän nykyistä toimintaa, joka keskittyy järjestelmään kuuluvien pakkausten kierrätyksen järjestämiseen eikä erilaisten pakkausmateriaalien neuvontaan. Epäselvää on erityisesti, millaiset toimet hyväksytään rahoituksen piiriin, missä

ajassa varat tulee käyttää sekä millä tavoin ja kenen toimesta vaatimusten noudattamista valvotaan.

Ehdotus uudeksi jätelain 61 §:ksi

Ehdotus uudeksi jätelain 61 §:ksi: ”61 § Pakkausten tuottajan tai tuottajayhteisön on asetettava Lupa- ja valvontaviraston eduksi vakuus, jolla katetaan tuottajan vastuulle kuuluvien tuotteiden vastaanotosta, kuljetuksesta, muusta jätehuoltotoimista aiheutuvat kustannukset. Vakuus ei koske juomapakkausten palautusjärjestelmää eikä uudelleenkäyttöjärjestelmää.”

Oy Hartwall Ab kannattaa ehdotusta, että pantillisten juomapakkausten palautusjärjestelmä ja uudelleenkäyttöjärjestelmä jätetään vakuusasetannan vaatimusten ulkopuolelle. Ensinnäkin pelkästään Suomessa toimivassa juomapakkausten kierrätysjärjestelmässä kolmen kuukauden panttimaksut kerryttävät summaksi noin 90 miljoonaa euroa, joten suoraa takausta tämän suuruiselle summalle ei voida katsoa kohtuulliseksi. Toiseksi Suomessa toimivan juomapakkausten kierrätysjärjestelmän osalta on aiemmin jo toimitettu relevantille viranomaiselle vakavaraisuusselvitys, josta käy ilmi, että toiminta voisi jatkua useita kuukausia, mikäli jäsenten panttisaamisia kotiutettaisiin.

Edellä mainituista syistä pyydämme hallitusta muuttamaan esitystä.

Kalle Järvinen
Toimitusjohtaja
kalle.jarvinen@hartwall.fi

Kaisa Susi
Senior Legal Counsel
kaisa.susi@hartwall.fi